

СТАНОВИЩЕ

за дисертацията на

Михаел Пилйавски,

докторант на самостоятелна подготовка по Съвременни философски теории
към Философски факултет на Югозападния университет „Неофит Рилски“,
на тема: „**Философски аспекти и развитие на правото на мълчание в Израел**“

за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“

в професионално направление **2.3. Философия**

от доц. д-р Силвия Кръстева, ЮЗУ „Неофит Рилски“

Тематиката за човешките права, както те имат своя генезис в модерната правна рамка, е според мен едно от най-забележителните и важни постижения на нашата цивилизация, като тук имам предвид развитието на една всеобща човешка цивилизация, което се открие като реална световна тенденция през 20. век. Може би тъкмо темата за човешките права е един от факторите, в сферата на идеите и духовните търсения на съвременното човечество, които са допринесли най-много за този процес. Затова осмислянето на философската основа на човешките права и навлизането им като висша нормативна сила в правната система е много важна и даже наложителна тема в глобалната философия на правото. На тази задача отговаря представената от докторант Михаел Пилйавски дисертация, като изследването се специфицира в реалната конкретика на процесите по формирането на правната система на Израел като модерна демократична държава. Дисертацията има ясно формулирана цел и изследователско поле, които са отразени в обекта и предмета на изследването, като уводната част е решена в исторически хронологичен план, тя също така съдържа параметрите на изследването: докторантска теза, обекти предмет, основна хипотеза, за да изгради контекста на голямата конституционна реформа в Израел и по същество в активното изработване и налагане на висши нормативни актове, което има своята специфика по пътя на изграждане на върховния закон – конституцията. Израелското общество разрешава тази основна необходимост за функциониране на една модерна демократична държава обаче чрез приемане на базови закони, които са със статут на конституционна система от върховни нормативни актове, не все още на единна конституция. Затова и

формулираната задача по въвеждането на човешките права в статута им на върховна правна норма е много интересно като развитие и въдворяване.

Представеният текст покрива стандартите за дисертация с обема от 160 нестандартни страници, 161 източника литература. Текстът е отлично организиран в поэтапното развитие и генериране на резултата по докторската теза, като в последната глава са проследени реални правни казуси и случаи с въдворяването на правото на мълчание и на самоинкриминиране като конституционно право и като правна процедура по неговото упражняване и защита при инкриминиране и при криминални съдебни процеси.

Първата глава представя ситуацията и създаването на правната система в Израел и очертава приетите върховни закони, като обсъжда важни въпроси защо и как в тези закони се приемат като върховни нормативни ценности „достойнството и свободата“ на човека, като първи и дори в известен смисъл априорни, тъй като са основа на всички други правноорганизиращи ценности, например равенството и другите правни свободи. Категорията „достойнство“ на човека има и своя произход във Всеобщата Декларация за правата на човека.

Втората глава е историко-философска, като е заложен детайлен и интересен анализ на цялостната епоха на Просвещението, в която може да се открие началото на поставянето на проблематиката за човешките права. Приведени за анализ са източници и тематични дискурси от Френското, Немското и Английското просвещение, като е реализиран детайлен анализ на Кантовото полагане на духа на Просвещението, с интересни моменти от проектирането на самостоятелния разум у всеки човек. Заложен е и детайлен анализ на основаващото разглеждане на правото и дефинирането на властта, управлението и защитата на всеки един индивид в емблематичното произведение на Джон Лок „Два трактата за управлението“.

Чудесна линия на анализ и резултат е демонстрирането как теорията за неотменимите човешки права произлиза от концепцията за естествените права и тяхното всеобщо морално и дори трансцендентно фундиране в теологическите идеи за произхода на човека и света. Проследена е концепцията на Лок за трите неотменими индивидуални човешки права: на живот, на свобода и на собственост, като е подчертана изходната предпоставка на Лок, че „всеки човек има ценност и заслужава основни права“. М. Пилиавски показва и развитието на Локовата теория за управлението и за държавата от тази основа – държавността разчита и трябва да разчита на разумната страна на човека, на опазването на всеки индивид и на неговите права, а не на концепта за божествено

право и божествено оправдание на управлението и властта. А оттук и върху тези първи, основополагащи ценности и категории трябва да се развие и правната система на една добре уредена държава: на първо място нейната цел – да опази своите граждани и да осигури общото благо, посочва се и ясната обосновка на разделението на властите според Лок на законодателна, изпълнителна и федерална: според трите степени на законите – конституционен, държавен и федерален закон.

Третата глава проследява основните документи по човешките права в Декларациите от 18. век – Декларацията за правата на човека и гражданина, Франция, 1789 и Декларацията за независимостта, САЩ до 20. век. Обсъдени са видовете права, тяхното обосноваване, вътрешната система от права и дори възможна йерархична подредба от права, от тяхната априорност към тяхната конкретна и по-тясна приложимост. Повдигнати за обсъждане са редица въпроси: Дали равенството е основа за правата и оттук за възможни техни нарушения? Има ли субстанциално тежащи човешки права и това ли са: правото на живот, свобода, равенство и достойнство, като „фундаментални“? Обсъден е и въпросът дали политическото устройство предполага признаване и защита на човешките права, и то в един универсален смисъл. Има ли и кое е това държавно устройство, което предполага пълно дефиниране, върховенство и защита на човешките права? Може би тук следва въпросът да се постави така: кое политическо устройство дава обосноваване в най-голяма степен и реализира фундаменталните човешки права: на живот, свобода, равенство? Дали реалната цел на всяко едно общество – да се живее добре и да има добра социална организация, гарантира съблюдаването на човешките права? Каква е динамиката на правата вътре, едно спрямо друго, когато две права се сблъскват помежду си? Всички тези въпроси и обосновки са разгледани директно и като теоретична основа за Всеобщата Декларация за правата на човека, приета през 1948 г. и възможната регулативна уредба за тяхната защита. Показва се произходът на такива права в Англия, 1215, от законите на крал Джон. Проследяват се и връзките с другите базови документи по правата, приети в рамките на ЕС. Следва да се постави въпросът изчерпателно и докрай ли е извличането на човешките права? М. Пилиавски обсъжда и проблемите относно спазването на Всеобщата Декларация: как е решено и гарантирано съблюдаването на човешките права, след като Декларацията е един вид пожелателна, но не и задължаваща. В трета глава М. Пилиавски проследява и отделянето на правото на мълчание и на самоинкриминиране като човешко право и като конституционно право.

В четвърта глава е показано с детайли и съдебни решения как правото на мълчание и на самоинкриминиране постепенно придобива статут на конституционно право в съдебната система на Израел и в правовата уредба по прилагането на разследващите и уличаващи процедури, като практика при криминалните случаи в Израел. М. Пилйавски обосновава неговата основа в приемането на човешките права и на достойнството и свободата на човека в базовите закони на Израелската правна система. Чрез съдебният активизъм на върховните съдии на Израел за периода правото на мълчание на самоинкриминиране придобива „квази-конституционен статут“ и така този статут става основа за произнасянето на съдебни решения в конфликта на човешките права в полза на правото на мълчание и на самоинкриминиране, като несъмнено засилва демократичните политически тенденции в съвременен Израел да се приеме равенството през закона и съблюдаването на човешките права неизменно в наказателно-правната сфера и при всички процедури по прилагане на законите при криминализиращи човека деяния.

Съгласна съм с формулираните приноси моменти на дисертационното изследване. Представеният автореферат отговаря на дисертацията. Нямам съвместни публикации с докторанта. Представена е проверка за плагиатство в платформата Турнитин в допустимите показатели.

Дисертацията на Михаел Пилйавски е отлично структурирана, обхваща тематичното поле, като има и генетичния момент, търси обосноваването и вътрешната проблематика, стига и до практическата реализация на философско-правни въпроси в живото законодателство и правна и съдебна уредба. Приносните моменти имат своята оригиналност и демонстрирано в хода на дисертацията аргументиране. Ще гласувам „ЗА“ присъждането на образователната и научна степен **„Доктор“** на Михаел Пилйавски за неговата дисертация на тема: **„Философски аспекти и развитие на правото на мълчание в Израел“**.

28.09.2026 г.

Доц. д-р Силвия Кръстева

OPINION

For the Dissertation “**Philosophical Aspects and Development of the Right to Silence in Israel**”

By **Michael Pilyavsky**,

PhD Student in Contemporary philosophical theories,

Faculty of Philosophy, South-West University “Neofit Rilski”

For the acquisition of educational and scientific degree “Doctor”

In the Professional Field 2.3. Philosophy

By Associate Professor Dr. Silviya Kristeva, SWU “Neofit Rilski”

In my view, the subject of human rights, as they originated within the modern legal framework, represents one of the most remarkable and significant achievements of our civilization; here, I refer to the development of a universal human civilization that emerged as a genuine global trend during the 20th century. The topic of human rights is perhaps one of the factors – within the realm of ideas and the spiritual pursuits of contemporary humanity – that has contributed most substantially to this process. Consequently, comprehending the philosophical foundations of human rights and their integration into the legal system as a supreme normative force constitutes a crucial, indeed imperative, subject within global philosophy of law. The dissertation presented by PhD student Michael Pilyavsky addresses this task, focusing specifically on the concrete processes involved in shaping Israel’s legal system as a modern democratic state. The dissertation features a clearly defined objective and scope – reflected in the dissertation’s object and subject matter, its introductory section adopts a historical-chronological approach; this section also outlines the dissertation’s parameters – including the doctoral thesis, object and subject, and central hypothesis: to establish the context of Israel’s major constitutional reform and the active process of drafting and enacting supreme normative acts, a process characterized by unique features in the development toward establishing the supreme law: the constitution. However, Israeli society addresses this fundamental requirement for the functioning of a modern democratic state by adopting Basic Laws – which hold the status of a constitutional system of supreme legal acts rather than a single, unified constitution. Consequently, the study of the process of establishing human rights as a supreme legal norm is a particularly interesting task in terms of its evolution and implementation.

The submitted text meets dissertation standards, comprising 160 pages and citing 161 bibliographic sources. The text is excellently organized, tracing the step-by-step development and generation of the doctoral thesis' findings; the final chapter examines real-world legal cases regarding the right to silence and the privilege against self-incrimination addressing both their status as constitutional rights and the legal procedures for their exercise and protection during criminal proceedings.

The first chapter presents the context and establishment of Israel's legal system and outlines its supreme laws. It discusses the reasons and manner in which "human dignity and liberty" were adopted as supreme normative values within these laws, values that are primary and, in a sense, a priori, serving as the foundation for all other organizing legal values, such as equality and other civil liberties. The concept of "human dignity" also traces its origins to the Universal Declaration of Human Rights.

The second chapter is historical-philosophical in nature, offering a detailed and compelling analysis of the Enlightenment era as a whole as a period that marked the emergence of the discourse on human rights. The study draws upon sources and thematic discourses from the French, German, and English Enlightenment; it provides a detailed analysis of Kant's articulation of the spirit of the Enlightenment, highlighting interesting aspects regarding the development of autonomous reason within the individual. Furthermore, it presents a detailed analysis of the foundational examination of law as well as the definitions of power, governance, and the protection of the individual found in John Locke's seminal work *Two Treatises of Government*. The author demonstrates a thorough familiarity with the source material, a fact clearly evidenced throughout the analysis.

A particularly noteworthy line of analysis and a significant outcome of the study is the demonstration of how the theory of inalienable human rights evolved from the concept of natural rights and their universal moral (and even transcendental) grounding in theological ideas concerning the origins of humanity and the world. The text traces Locke's concept of the three inalienable individual human rights: life, liberty, and property, while emphasizing his fundamental premise that "every human being possesses value and deserves basic rights". M. Pilyavski also traces the development of Locke's theory of government and the state from this foundation: statehood relies – and must rely – on the rational aspect of human nature and on the protection of the individual and their rights, rather than on the concept of divine right or divine justification for governance and authority. It is upon these primary, fundamental values and categories that the legal system of a well-ordered state must be built prioritizing its goal of protecting citizens and ensuring the common good while also establishing the clear rationale

for Locke's tripartite division of powers into legislative, executive, and federative branches, corresponding to the three levels of law: constitutional, state, and federative.

The third chapter traces key human rights documents from the 18th-century declarations: the Declaration of the Rights of Man and of the Citizen (France, 1789) and the Declaration of Independence (USA) through to the 20th century. It discusses the types of rights, their justification, the internal system of rights, and even a possible hierarchical ordering ranging from their a priori nature to their specific and narrower applicability. Several questions are raised for discussion: Is equality the basis for rights and, consequently, for potential violations thereof? Are there human rights of substantial weight specifically the rights to life, liberty, equality, and dignity that are qualified as "fundamental"? The chapter also addresses whether a political system presupposes the recognition and protection of human rights in a universal sense. Is there a specific form of state organization that entails the comprehensive definition, supremacy, and protection of human rights? Perhaps the question should be framed as follows: which political system best ensures and realizes fundamental human rights: life, liberty, and equality? Does the ultimate goal of any society – to live well and maintain a sound social organization – guarantee the observance of human rights? What is the dynamic interplay between rights when two of them come into conflict? All these issues and rationales are examined both directly and as the theoretical foundation for the Universal Declaration of Human Rights (adopted in 1948) and the regulatory framework for their protection. The origins of such rights are traced back to England in 1215 and the laws of King John. Connections to other fundamental human rights documents adopted within the EU are also explored. The question arises: has the derivation of human rights been fully and exhaustively addressed? M. Pilyavski also discusses issues regarding compliance with the Universal Declaration, specifically, how the observance of human rights is ensured and guaranteed, given that the Declaration is aspirational rather than legally binding. In the third chapter, M. Pilyavski traces the emergence of the right to remain silent and the privilege against self-incrimination as both human rights and constitutional rights.

Chapter Four details supported by relevant court rulings how the right to remain silent and the privilege against self-incrimination gradually acquired the status of a constitutional right within Israel's judicial system and legal framework governing investigative and accusatory procedures in criminal cases. M. Pilyavsky grounds this right in the recognition of human rights, dignity, and personal liberty within the Basic Laws of the Israeli legal system. Through the judicial activism of Israel's Supreme Court justices during this period, the right to remain silent and the privilege against self-incrimination attained "quasi-constitutional status". This status

subsequently served as the basis for judicial rulings favoring these rights in conflicts involving competing human rights claims, thereby undoubtedly reinforcing democratic political trends in modern Israel, specifically the commitment to equality before the law and the consistent observance of human rights within the realm of criminal law and all law enforcement procedures concerning criminal offenses.

I agree with the formulated contributions of the dissertation research. The submitted abstract accurately reflects the content of the dissertation. I have no joint publications with the doctoral student. A plagiarism check conducted via the Turnitin platform confirms that the work falls within acceptable parameters.

Michael Pilyavsky's dissertation is excellently structured; it comprehensively covers the subject matter including its historical origins, examines the underlying grounding and internal problematics, and extends to the practical implementation of philosophical-legal issues within active legislation and the legal and judicial framework. The contributions are original and demonstrated throughout the course of argumentation in the dissertation. I will vote with "YES" for awarding the educational and scientific degree "**Doctor**" to Michael Pilyavsky for his dissertation "**Philosophical Aspects and Development of the Right to Silence in Israel**".

28.09.2026

Assoc. Prof. Dr. Silviya Kristeva